

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Barnehage- og utdanningsavdelingen

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref.: 12/4779 Deres dato: 19.10.2012 Vår ref.: 2012/22202-2 FM-BUA Saksbehandler: Jan Petter Nielsen Dato: 02.01.2013

Hørings svar - Forslag til endringer i opplæringslov og privatskolelov - spesialundervisning og psykososialt miljø

Fylkesmannen i Oslo og Akershus viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 19.10.2012.

Fylkesmannen ønsker å avgi følgende høringsuttalelse ved å kommentere noen av endringsforslagene:

Pkt. 2 og 3: Plikt til å vurdere utbyttet av opplæringen før vedtak om spesialundervisning og forslag om å erstatte halvårsrapport om spesialundervisning med en årlig rapport.

Fylkesmannen støtter forslaget om at skolen skal ha en lovbestemt plikt til å vurdere utbyttet av opplæringa før vedtak om spesialundervisning og eventuelt prøve ut nye tiltak før tilmelding til PPT. Skolen skal vurdere om det er mulig og realistisk å gi eleven et tilfredsstillende læringsutbytte innenfor ordinær opplæring. Vi er enig i at dette er en presisering av gjeldende rett.

Vi støtter at plikten til å vurdere utbyttet av opplæringa før vedtak om spesialundervisning ikke skal gjelde i de tilfellene der det er klart at elevens behov ikke kan løses innenfor rammene av den ordinære opplæringa.

Fylkesmannen mener forslaget om å erstatte halvårsrapport om spesialundervisning med én årlig rapport er med på å redusere byråkrati i skolen. Samtidig vil elevene med spesialundervisning få ivaretatt sine rettigheter til vurdering og veiledning gjennom bestemmelsene om individuell vurdering i forskrift til opplæringslova kap. 3.

Vi støtter forslag om å presisere i loven at elevens utvikling skal vurderes ut i fra målene som er satt i elevens IOP for å synliggjøre systemet for planlegging, vurdering og oppfølging av elever med spesialundervisning i gjeldende rett.

Pkt. 5: Erstatningsbestemmelse med delt bevisbyrde i opplæringslovens kap. 9a

Fylkesmannen støtter forslaget om å innføre en egen erstatningsbestemmelse for saker om psykososialt miljø i skolen, som for eksempel vil kunne benyttes i tilfeller der elever hevder å ha blitt mobbet. Vi slutter oss også til forslaget om å innføre såkalt delt bevisbyrde, dvs. at bevisbyrden blir delt mellom skadevolder (skoleeier) og skadelidt (elev) i stedet for å ligge bare på skadelidte, som er hovedregelen i erstatningssaker. Vi mener at en regel om delt bevisbyrde vil kunne gjøre det lettere for elever å nå fram i saker som omhandler krenkende adferd.

Høringsinstansene er spesielt bedt om å vurdere administrative og økonomiske konsekvenser for skolene og kommunene. Høringsnotatet peker på muligheten for at delt bevisbyrde vil kunne gi økt dokumentasjonsbehov, men skoleeier og skole har allerede i dag dokumentasjonsforpliktelser i forbindelse med oppfølging av kap. 9a og i § 13-10 som pålegger kommunene å ha et forsvarlig system for å vurdere om kravene i opplæringslova blir oppfylt.

Vi er enig med departementet i at muligheten for økt dokumentasjonsbehov og en eventuell ytterligere ”rettsliggjøring” av skolen, må avveies mot hensynet til å få en sak så bredt opplyst som mulig og det ulike styrkeforholdet mellom partene, der eleven er den svake part. Fylkesmannen mener det er viktig at elevenes rettssikkerhet blir ivaretatt, og vi slutter oss derfor til forslaget om å innføre delt bevisbyrde

Pkt. 6: Foreldelsesfrist for straff i opplæringslovens kap. 9a

Fylkesmannen slutter seg til forslaget om å utvide foreldelsesfristen for straff i opplæringslova kap. 9a til 5 år. Det vil gi eleven bedre muligheter til å ivareta sine interesser, blant annet fordi det kan ta tid før konsekvensene av for eksempel mobbing framtrer.

Pkt. 7: Felles skolekretser mellom kommuner

Fylkesmannen er enig med departementet i at det er viktig å bevare nærskoleprinsippet. Det er likevel fornuftig å gjøre det enklere for elever og foreldre å gå på nærmeste skole dersom denne ligger i nabokommunen.

Vi støtter derfor forslaget om å gi nabokommuner hjemmel til å vedta forskrifter om felles kommunale skolekretser dersom de ønsker det. Å gjøre det mulig å få til en skolestruktur som gjør det enklere for elever og foreldre å få mulighet til å gå på nærmeste skole i nabokommunen, bør veie tyngre enn at slike forskrifter kan føre til at elever kan bli nødt til å gå på en skole i nabokommunen mot sin vilje. En elev har i dag verken plikt eller rett til å gå på en skole i nabokommunen. Det må skje på grunnlag av samarbeid mellom kommunene og søknad fra elever/foreldre.

Med hilsen

Grethe Hovde Parr
utdanningsdirektør

Jan Petter Nielsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.